

Ідеальне місто

Утопічні концепції

Осадчук І.В.

Науковий керівник: Бжезовська Н.В.

ННІАП, Національний Авіаційний Університет

Київ, Україна

Osad28@email.ru

Анотація — В даній роботі досліджується вирішення проблем міста, розселення та життєустрою людства за допомогою концепцій ідеального міста. Завданням дослідження є виявлення найбільш актуальних рішень міста майбутнього та можливість їх реалізації.

Ключові слова — утопія; розвиток; місто; історичні епохи; суспільство; архітектура;

ВСТУП

Питання створення кардинального нового за своєю концепцією міста як ніколи гостро стоїть для людства. Так як з розвитком міста зростають і його проблеми сучасне місто швидко наближається до екологічної, соціальної та урбаністичної катастрофи. Тому головним завданням архітекторів та інженерів (як людей, що формують основу матеріального середовища другої природи) є створення збалансованого та виправданого міського середовища, що буде єдиною системою (подібною до екосистеми) і одночасно елементом природи, який не призводитиме до дисбалансу в ній. Щоб розробити подібну концепцію, а головне реалізувати її, необхідно проаналізувати головні утопічні ідеї попередніх сторічних епох і сьогодення.

ПРОВІДНІ МІСТОБУДІВНІ УТОПІЧНІ КОНЦЕПЦІЇ В РІЗНІ ІСТОРИЧНІ ПЕРІОДИ

Протягом всієї історії міське середовище формувалося та трансформувалося під впливом багатьох факторів кожної історичної епохи. Місто виконувало покладені на нього функції в залежності від періода, відображало особливості тогочасного суспільства в цілому. І в кожному із епох видатні мислителі, архітектори, культурні діячі розробляли ідею зразкового на той час міста, намагаючись таким чином усунути недосконалість і проблеми існуючого міста. Зразкове або ідеальне місто було повністю підпорядковане тогочасному устрою, виконувало ті цілі, що ставило суспільство перед містом.[1]

Перші концепції належали Платону та Арістотелю в античності. Це були міста з чітким функціональним зонуванням, автономністю, демократичністю та рівністю. В середньовіччя це був Небесний Єрусалим (синтез реального міста і феномена Бога). В епоху Ренесанса “Місто сонця” Т. Кампанелли, зіркоподібне місто С. Філаретте, роботи Вітрувія, Да Вінчі, та місто Т. Морра в його праці “Утопія” з їх гуманізмом та гармонійністю форми з функцією. В XVII столітті

“Християнополіс”, “Місто сонця” Ф. Беккона, Міста були розроблені на основі передових досягнень науки та техніки. В XVIII столітті спираючись на промислову революцію та недосконалість централізованого міста Р. Оуен пропонує концепцію великих міст-комун, а в XVIII столітті М. Фур’є – “Фалансери” (місто в одній будівлі), що були поєднані між собою. Загалом, характерні ознаки “ідеального міста”, в різні історичні періоди, наведені в Таблиці 1.

ТАБЛИЦЯ 1.

Ідеальне місто		
№	Період	Ознаки
1	Античність	<ul style="list-style-type: none">• Чітка планувальна схема• Чітке зонування• Симетричність композиції• Ієрархія простору• Наявність оборонних стін• Пропорційність співвідношення просторів
2	Середньовіччя	<ul style="list-style-type: none">• Наявність оборонної стіни• Симетричність• Релігійна символіка• Відсутність цільного планування міста
3	Відродження	<ul style="list-style-type: none">• Чітка геометрична форма• Уніфікація• Гармонія між цілим і приватним• Більш складна схема плану• Ігнорування рельєфу• Ознаки античності
4	XVII-XVIII століття (перехідний етап)	<ul style="list-style-type: none">• Симетричність• Одноманітність і рівномірність• В центрі – промислове підприємство• Зелені насадження як необхідність• Виникає поселення-одиниця, що стає елементом системи розселення

XVIII століття заклало основи, а XX століття стало періодом початком окремого явища – “Місто майбутнього”. Основна його ідея була вже не в тому, щоб створити гармонійне місто, що повністю задовольняє потреби суспільства того часу, а в тому щоб саме міське середовище задавало напрямок розвитку суспільства, стати відповідною точкою трансформації життя людини і вирішити проблеми що з’явилися саме в цей час (екологія, розселення, освоєння недоступних територій тощо).Принципально нове бачення світу виникло перш за все через стрімкий розвиток науки і